

Samhällsbyggnadsnämndens handlingsplan över åtgärder för att ej överskrida budgeten

Skattefinansierade verksamheter

Bakgrund

Samhällsbyggnadsnämnden prognosticerar i dagsläget ett underskott motsvarande ca 1400 tkr. Underskottet beror på lägre förväntade intäkter inom bygglovsverksamheten.

Den huvudsakliga bakomliggande orsaken till minskade intäkter inom bygglovsverksamheten är den lagändring som trädde i kraft 1 januari 2019 och som innebär en rabatt på bygglovsavgiften om handläggningstiden överskrider 10 veckor. Om kommunen inte uppfyller sin lagstadgade skyldighet att fatta beslut i bygglovsärenden och ärenden om förhandsbesked inom 10 veckor från fullständig ansökan reduceras avgiften med en femtedel varje vecka som tidsfristerna överskrids.

Vid behov av större utredningar i komplicerade ärenden kan tidsfristen om 10 veckor förlängas. Vid anmälan av icke bygglovspliktiga åtgärder ska beslut fattas inom fyra veckor, eller som längst 8 veckor vid ärenden av större vikt eller av principiell betydelse.

Samhällsbyggnadsnämnden antog en handlingsplan på aprilnämnden. På juninämnden kompletterades denna med ytterligare åtgärder.

Handlingsplan aktivitet	Start	Klart
Öka genomströmningstakten av ärenden samt minska antalet timmar per ärende.	April/maj 2019	Årsskifte 2019/2020
Handläggarhandbok med rutiner och mallar ska tas fram för handläggare	Sommar/höst 2019	Årsskifte 2019/2020
Komplettering av tre konsulter	April 2019	Okt/Nov 2019
Kompetensutveckling av handläggare	April 2019	Årsskifte 2019/2020
Utveckla informationen till sökanden på kommunens hemsida för att i större utsträckning kunna få in kompletta ansökningshandlingar	Maj/juni 2019	Vår 2020
Ytterligare en konsult för handläggning av bygglovsärenden sätts in, motsvarande en heltidstjänst året ut	November 2019	Årsskifte 2019/2020
Ta fram nyckeltal för att kunna styra verksamheten	Augusti-september 2019	September-oktober 2019

Åtgärder för att inte överskrida budgeten

En radikal omställning krävs inom bygglovsverksamheten under resterande 2019. Lagändringarna inom plan- och bygglagen som berör verksamheten har införts för att från lagstiftarens sida införa ett ekonomiskt incitament för att tvinga kommunerna att förkorta handläggningstiderna. Konkret innebär för långa handläggningstider minskade eller helt uteblivna intäkter. En analys av lagändringarnas ekonomiska konsekvenser för samhällsbyggnadskontorets bygglovsverksamhet pekar på uteblivna intäkter på ca 1,8 mnkr, räknat på helårsbasis. Budgeterade intäkter för 2019 har inte beaktat lagändringens ekonomiska effekter. Inga förberedande åtgärder för att förkorta handläggningstiderna inför de aviserade lagändringarnas ikraftträdande vid årsskiftet har heller genomförts under 2017 och 2018.

Av april månads handlingsplan är samtliga åtgärder utom en påbörjade. Åtgärderna har ännu inte fått tillräcklig effekt, vilket delvis beror på svårigheten i att fokusera på verksamhetsutveckling i form av förkortade handläggningstider, med en halvering av personalstyrkan. Ett kulturförändring avseende värdering av kvalitet i förhållande till kvantitet har påbörjats men har ännu inte hunnit få önskad effekt.

Utöver punkterna ovan, har en utökad handlingsplan nedan tagits fram, för att ge ökad effekt. Denna handlingsplan bryts sedan ner i ett antal aktiviteter som ska implementeras.

Handlingsplan aktivitet	Start	Klart
Förflyttning av ärenden till andra verksamheter för fokus på renodlade bygglov och anmälningsärenden	Maj 2019	Årsskifte 2019/2020 samt vår 2020
Förändrat kösystem	September 2019	September-oktober 2019
Mätning och uppföljning/kulturförändring	September 2019	Oktober 2019/löpande
Resursinsatser personal och konsultinsats	September 2019	Årsskifte 2019/2020
Resursinsatser system	September 2019	Vår 2020
Kommunikation och förbättrad service	Oktober 2019	Vår 2020
Renodla och förenkla handläggningsprocessen	Oktober 2019	Årsskifte 2019/2020

Sammanfattningsvis förväntas de beskrivna åtgärderna leda till att verksamheten kommer att vara i ekonomisk balans 2020.

Kretsloppsavdelningens VA-verksamhet

Bakgrund

VA-verksamheten prognosticerar i dagsläget ett underskott motsvarande ca 1 936 tkr som påverkar kommunens totala resultat.

Underskottet beror främst på en stor underhålls-och investeringsskuld på Nolhaga reningsverk. Sedan byggnationen på 1960- respektive 1970-talet har underhåll och reinvestering bedrivits sparsamt och nu har behoven blivit akuta. Verket har idag ingen fungerande slamrötningsprocess vilket innebär luktproblem, stora kostnader för inköpt eldningsolja, stor arbetsbelastning och ökade transporter av slam. Tillståndskraven för verket klarades 2018, men marginalerna var små.

Flera byggnader på anläggningen, reningsbassänger, ledningar och stora maskiner behöver renoveras och el och ställverk behöver bytas för att inte riskera allvarliga personskador. Drift och styrning av verket sker idag via ett föråldrat styrsystem som innebär mycket

handpåläggning och manuellt arbete. Mer information om verkets status finns i den VA-översikt som presenterades för tekniska nämnden i juni 2018 (dnr 2014.449 TN-013 §54).

Nolhaga reningsverk behöver genomgå omfattande renovering, uppgradering och modernisering under de kommande åren för att säkerställa servicen för Alingsås medborgare och ta höjd för framtida befolkningstillväxt.

Situationen har medfört att avloppsreningen har betydligt högre kostnader för slamhantering p.g.a problem med rötningsprocessen. Större volymer av slam måste därför omhändertas av extern aktör, vilket inte bara innebär högre kostnader för slammet utan också högre kostnader för transporter.

Den obefintliga rötningsprocessen innebär lägre produktion av biogas vilket innebär att uppvärmning istället får ske genom inköp av bränsle. Till följd härav ökar uppvärmningskostnaderna i förhållande till budget.

På grund av att rötningsprocessen och röt-kamrarna ej fungerat tillfredsställande har slam fått köras till andra aktörer, framförallt Gryaab, under januari - mars vilket gett lägre intäkter för slammottagningen än budgeterat.

Två större underhållsåtgärder/reparationer av maskin- och rensutrustning under februari-mars på 5-600 tkr samt förväntat fortsatt höga kostnader för att upprätthålla driftsäkerheten på Nolhaga innebär att prognosen för reparation- och underhållskostnader överskrider budget.

Åtgärder för att inte överskrida budgeten

VA-verksamheten finansieras via VA-taxan och taxan sätts normalt en gång per år. En höjning av taxan kommer att behövas under de kommande åren för att se till att verksamheten kan fortsätta leverera god livsmiljö för Alingsås medborgare. Dock skulle en förtida taxehöjning under 2019 ej hinna få effekt.

VA-verksamheten har under 2019 lidit av tidigare års avsaknad av framförhållning. Under 2019 har verksamheten startat en mängd åtgärder för att säkerställa verksamhetens och öka den politiska måluppfyllelsen i Alingsås flerårsstrategi. Detta har inneburit en hög arbetsbelastning för befintlig personal samt behov av kompletterande konsultresurser för att hinna med.

Eftersom budgeten till övervägande del utgörs av driftskostnader, underhållskostnader och personalkostnader som behövs för att säkerställa servicen för medborgaren saknas möjligheter att få en budget i balans innevarande år.

VA-verksamheten kommer under resterande 2019 göra sitt yttersta för att se till att verksamheten levererar det medborgaren förväntar sig samtidigt som en översyn ska göras för att hitta möjliga besparingar som kan genomföras under året.

Kretsloppsavdelningens VA-verksamhet handlingsplan över åtgärder gällande överskriden investeringsbudget

Bakgrund

VA-verksamheten prognosticerar i dagsläget en ökad investeringsbudget motsvarande ca 11 402 tkr, i förhållande till beslutad investeringsbudget om 58 150 tkr. Avvikelsen beror främst på att projekt dels blivit senarelagda, dvs skjutits över från tidigare år och dels att vissa projekt blivit tidigarelagda samt att vissa investeringar fått göras akut för att inte drabba kund, medarbetare eller miljö.

Tillväxten i Alingsås är god vilket inneburit att budgeten för Expansionsinvestering VA har överskridits. Tidigarelagd byggstart för Hulabäck som ingår i VA-strategin för Östra Färgen (etapp från Svanvik till Lygnareds camping) har inneburit en ökad investering på 4 000 tkr. Projektet Lövekulle etapp 3 som tillkommit efter antagen detaljplan innebär en investering på 1 400 tkr som ej finns i budget. Flytt av ledningar för E20 har tidigarelagts och överskrider budgeten med 2 000 tkr.

Vid utbyte av den undermåliga pumpstationen Kristineholm blev upphandlingen 1 500 tkr dyrare än förväntat p.g.a. svåra markförhållanden som ej kunnat förutses.

Nolhaga reningsverk kräver efter många års eftersatt underhåll investeringar för att överhuvudtaget klara av funktionen att röta Alingsåsarnas avloppsslam. En av de större oförutsedda investeringarna är utbyte av värmväxlare i en röt-kammare, vilket innebär en investering på 3 600 tkr.

Åtgärder för att inte överskrida budgeten

VA-verksamheten har gått igenom de investeringar som kvarstår att göra under 2019 och sett över redan startade projekt, projekt under upphandling och kommande projekt. Detta för att kunna se vilka projekt som kan prioriteras om och skjutas upp till 2020 och vilka projekt som vid ej genomförande kan leda till att kund, medarbetare eller miljö drabbas.

Noterbart av de punkter som tagits upp ovan är att VA-verksamheten påverkas i stor grad av andra aktörer, exploatering, trafikverket, etc. vilket gör det svårare att sätta en fast investeringsbudget år från år.

VA-verksamheten har ingen möjlighet att hålla investeringsbudgeten för 2019 utan förväntas överskrida denna.

Alingsås den 8 september 2019

Anna Liedholm

Samhällsbyggnadschef